

OPS 2016 -tekstin paikalliset päivitykset Keuruulla

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luku 7 lisätään paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan. Lukuun lisätään seuraavat, paikallisesti päätettävät asiat:

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut

Keuruulla oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen toteuttamisen periaatteena on, että ne ovat kiinteä ja suunniteltu osa koulun arkea. Opetusryhmien muodostamiseen kiinnitetään erityistä huomiota aina merkittävässä nivelvaiheissa (1. ja 7. luokan aloitus), tarvittaessa luokkien kokoonpanoja muutettaessa (eri oppilasryhmien jakaminen uudella tavalla) ja pienluokkien ja yleisopetuksen luokkien yhteistä opetustyötä suunniteltaessa.

Yhteistyötä tehdään tiiviisti eri toimijoiden kesken (varhaiskasvatus, perusopetuksen alakoulu ja yläkoulu, muu moniammatillinen yhteistyö). Yhteistyön rooli korostuu nivelvaiheissa. Yhteistyötä toteutetaan aina tarpeen niin vaatiessa.

Keuruulla oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat kaiken toiminnan suunnittelun lähtökohdana: opetusryhmät pyritään muodostamaan mahdollisimman toimiviksi, koulunkäynninhjaajien resurssia jaetaan luokkien tarpeiden mukaan oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tukemiseksi, koulussa työskentelevät opettajat ja muu henkilöstä tekevät ammatillista yhteistyötä keskenään ja koulun toimintakulttuuri pidetään oppivana.

Järjestelyissä tuetaan henkilöstön osaamista kielitietoisuuden opetuksen ja oppimisen eriyttämisen järjestämisessä.

Rehtorin vastuulla on ottaa oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt huomioon jo lukuvuoden opetusta ja sen toteutusta suunniteltaessa. Rehtori vastaa myös käytettävissä olevien resurssien tarkoituksenmukaisesta ja tasapuolisesta jakamisesta.

Lukuvuosisuunnitelma laaditaan yhteistyössä henkilöstön kanssa. Lukuvuosisuunnitelmaan tulevat mahdolliset tarkennukset käsitellään yhdessä henkilöstön kanssa ja tarkennusten kirjaamisesta vastaa rehtori tai hänen osoittamansa muu hallinnon henkilö.

Toiminta ja tiedonsiirto siirtymävaiheissa on suunnitelmallista ja ennalta sovittua.

Perus- ja esiopetuksen tuen käytäntöjen yhteensovittamiseksi tehdään tiivistä nivelvaiheen yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Työ seuraavan lukuvuoden aloittavien uusien ekaluokkalaisten eteen aloitetaan jo edellisen syyslukukauden aikana. Siirtymistä edeltävän kevätlukukauden aikana yhteistyö tiivistyy niin varhaiskasvatuksen opettajien, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen erityisopettajien, luokanopettajien, erityisluokanopettajien kuin johdonkin kesken. Luokkasijoittelua ja oppilaiden oppimista parhaiten tukevien oppimisympäristöjen suunnittelua tehdään yhdessä.

Pienryhmien muodostamiseksi Keuruulla laaditaan kriteerit. Pienryhmiä on koululla tuen uudistuksen astuessa voimaan kolmenlaisia. Näiden kriteeristöä tullaan tarkentamaan lakiuudistuksen ensimmäisen toimintavuoden 2025-2026 aikana käytännön kokemusten muodostaessa kriteeristön perustan.

Pienryhmien koko on lainmukaisissa mitoissa. Mitoitus voidaan tilapäisesti ylittää meneillään olevan lukuvuoden loppuun. Kokoonpanossa pyritään mahdollisimman toimiviin ratkaisuihin joko eri vuosiluokkien, oppimisen haasteiden tai erilaisten tuen tarpeiden yhdistämisen kautta. Pienryhmien kohdalla kiinnitetään erityistä huomiota myös niiden oppimisympäristöön sekä neuroepätyypillisiä oppijoita mahdollisimman hyvin tukevan ympäristön rakentumiseen.

Nivelvaiheen yhteistyö on tiivistä myös yläkoulun puolelle siirryttäessä. Yhteistyötä tehdään jo 6. luokan aikana. Kevätpuolella yhteistyö tiivistyy. Alakoulun luokanopettajat, erityisopettajat ja erityisluokanopettajat tekevät yhteistyötä yläkoulun erityisopettajien ja erityisluokanopettajien sekä muun henkilöstön kanssa (kuten kuraattorin ja/tai koulunuorisotyöntekijän). Oppilaista pidetään tarpeen mukaan joko luokkakohtaisia tai oppilaskohtaisia siirtopalavereja.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyyden arvioimisen paikalliset periaatteet, käytännöt ja vastuut

Ryhmäkohtaisen tuen toteuttamista (tukiopetus, opettajan antama opetuskielen tukioetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä) suunnitellaan jo seuraavan lukuvuoden rakennetta ja resursseja rakennettaessa mm. lukujärjestykseen merkityllä ja/tai arkeen sovitulla yhteisellä suunnitteluajalla, tilan varaamisella säännölliselle tukioetukselle ja lukujärjestyksen oppiaineiden samanaikaisella sijoittamisella siten, että erityisopettajan tuki voi mahdollistua kahdellekin eri luokalle samaan aikaan (esim. erityisopettajan ottaessa oppilaita kahdelta eri luokalta opiskelemaan pienempään ryhmään).

Keuruulla tavoitteena on vahva ryhmäkohtainen tuki. Tukea voi toteuttaa luokanopettajan rinnalla niin erityisopettaja, erityisluokanopettaja, resurssiopettaja, S2-opettaja, toinen luokanopettaja tai aineenopettaja. Nämä kaikki voivat joko toimia samanaikaisopettajina luokassa tai tarjota oppilaskohtaista tukiopetusta. Oppilaille voidaan järjestää tukiopetusta tarpeen mukaan joko koulupäivän sisällä tai sen ulkopuolella.

Keuruulla oppilaan saama ryhmäkohtainen tuki kirjataan oppilaan tietoihin sille varattuun paikkaan. Kirjaaminen on velvoittavaa. Tämä mahdollistaa ryhmäkohtaisen tuen todellisen toteutumisen ja riittävyyden luotettavan arvioinnin. Oppilaan vaihtaessa koulua, hänen saamansa ryhmäkohtainen tuki ilmoitetaan tiedonsiirtoluvan niin salliessa myös oppilaan seuraavaan kouluun.

Ryhmäkohtainen tuki on kokonaisuudessaan suunnitelmallista. Sen riittävyyttä arvioidaan lukukausittain. Käytännössä opettajat seuraavat oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin etenemistä ja oppimisessa tai koulunkäynnissä esiintyvien tuen tarpeiden esiintymistä. Ryhmäkohtaisen tuen toteuttaminen ja sen riittävyyden arviointi on jokaista tukea saavaa oppilasta opettavan opettajan vastuulla.

Mikäli ryhmäkohtaisessa tuessa huomataan, että tuki alkaa säännöllisesti kohdistua saman oppilaan tukemiseen, tulee kyseisen oppilaan kohdalla siirtyä oppilaskohtaiseen tukeen.

Luokkien ryhmäkohtaista tukea annettaessa erityisopettaja tai erityisluokanopettaja voi samalla antaa myös säännöllistä oppilaskohtaista tukea muun ryhmän kokoonpanon vaihtuessa. Silloin on tärkeää kirjata myös tuen toteutuminen oppilaan tietoihin oikein: onko kyseisen oppilaan kohdalla ollut kyse ryhmäkohtaisesta vai oppilaskohtaisesta tuesta.

Tarvittavia ratkaisuja mietitään koulussa monialaisesti yhteistyössä koulun rehtorin ja/tai muun hallinnon jäsenen kanssa.

Oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelun käytännöt ja vastuut sekä päätöksestä päättämisen vastuu

Keuruulla vahvempaa, oppilaskohtaista tukea saavan oppilaan tukea koskevan päätöksen valmistelu on oppilasta opettavan luokanopettajan/luokanohjaajan ja hänen kanssaan yhteistyötä tekevän erityisopettajan tai erityisluokanopettajan vastuulla. Päätöksenteossa tehdään tiivistä monialaista työtä eri toimijoiden ja koulun rehtorin kanssa. Rehtori tekee oppilaskohtaisesta tuesta hallintopäätöksen.

Oppilaskohtaista tukea annetaan oppilaalle säännöllisesti ja pitkäkestoisesti. Pitkäkestoiseksi voidaan katsoa 3-6 kk aika lukuvuoden sisällä ennen mahdollisesti tarvittavaa askelta kohti seuraavaa tuen muotoa. Säännöllisyydellä tarkoitetaan vähintään kerran viikossa tapahtuvaa opetusta.

Yhteistyö huoltajan ja oppilaan kanssa oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa, suunnittelussa ja päätöksenteossa on oppilasta opettavan luokanopettajan/luokanohjaajan, erityisopettajan tai erityisluokanopettajan vastuulla. Etenkin luokanopettajat tekevät asiassa tiivistä yhteistyötä oppilasta opettavan erityisopettajan, erityisluokanopettajan tai aineenopettajan kanssa.

Palaverikäytänteissä luokanopettaja toimii koollekutsujana ja huolehtii osaltaan riittävän dokumentoinnin olemassaolosta. Päätös tuen toteutuksista pyritään tekemään yhteistyössä. Päätöksen tekee lopulta kuitenkin koulun rehtori.

Opiskeluhoiltopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävän tiivistä ja säännöllistä yhteistyötä. Perheitä ohjataan monialaisten toimijoiden pariin heti tuen tarpeen ilmetessä. Keuruulla yhteistyötä kehitetään kunnan ja hyvinvointialueen yhteisen, monitoimijaisen tiimimallin kautta. Monitoimijainen systeeminen tiimi toimi lukuvuoden 2024-2025 pilottina ja sen toimintaa jatketaan lakiuudistuksen astuessa voimaan myös lukuvuonna 2025-2026.

Oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta tehtävän päätöksen käytännön valmistelut ja vastuut sekä päättämisen käytännöt ja vastuut

Mikäli oppilaan opetus joudutaan suunnittelemaan siten, että oppilas poikkeaa oppiaineen oppimäärästä tai paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista, asiasta tehdään tarvittava hallintopäätös. Samoin toimitaan, mikäli oppilaan kohdalla on syytä hetkellisesti siirtyä opiskelemaan lyhennettyä koulupäivää. Lyhennettyä koulupäivää voidaan käyttää kerrallaan enintään 4 kk:n ajan. Nämä ovat kuitenkin aina viimesijaisia keinoja, koska samalla niissä puututaan lapsen oikeuteen saada opetusta.

Lyhennettyä koulupäivää suunniteltaessa asia on aina vietävä moniammatillisen tiimin käsiteltäväksi ja/tai oppilasta hoitavan tahon arvioitavaksi. Tällaisissa ratkaisuissa myös koulun ulkopuolisen tuen saanti on ensiarvoisen tärkeää.

Jos lyhennetyn koulupäivän mukainen tilapäinen vapauttaminen ei riitä, sovelletaan perusopetuslain 20 i §:n mukaisesti järjestettävää opetusta opetuksen järjestämiseksi vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella. Tällä pyritään edistämään oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä perusopetuksen oppimäärän suorittamiseksi.

Käytännössä yllä olevista asioista päätöksen valmistelee luokanopettaja tai erityisluokanopettaja yhteistyössä tarvittavien monialaisten toimijoiden kanssa. Päätöksenteossa tukena huomioidaan oppilaalle mahdollisesti tehdyt tutkimukset sekä terveydenhuoltoalan ammattilaisten lausunnot.

Luokanopettajan, erityisopettajan tai erityisluokanopettajan esityksestä rehtori tekee asiasta päätöksen.